

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA- 4100-03-06/2012
P/12/001

Warszawa, 16 kwietnia 2012 r.

Pan
Henryk Ruszczyk
Burmistrz
Gminy Zakroczym

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Gminy Zakroczym (zwanym dalej Urzędem) kontrolę wykorzystania dotacji celowych na zadania zlecone w zakresie administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, otrzymanych z budżetu państwa w 2011 r. oraz wykonania dochodów związanych z realizacją tych zadań.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Gminy Zakroczym w zakresie objętym kontrolą.

1. Burmistrz Gminy Zakroczym wprowadził zasady prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy poprzez opracowanie i wdrożenie 2 lutego 2011 r. regulaminu „Organizacji kontroli zarządczej i zasad jej koordynacji”. Regulamin ten nie uwzględniał jednak problematyki zarządzania ryzykiem określonej w „Standardach kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych” stanowiących załącznik do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r.².

Ponadto funkcjonujące w Urzędzie procedury wewnętrzne, instrukcje i wytyczne nie zapewniały weryfikacji operacji finansowych w zakresie wydatkowania środków pochodzących z dotacji celowych udzielanych Gminie z budżetu państwa oraz środków pochodzących z Unii Europejskiej. W Urzędzie nie

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

² Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15, poz.84.

wprowadzono także zasad monitorowania realizacji przez komórki organizacyjne oraz jednostki organizacyjne Gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zleconych odrębnymi ustawami.

2. Po podjęciu przez Radę Gminy uchwały budżetowej na rok 2011 w Urzędzie nie opracowano planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, o którym mowa w art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³. W toku kontroli przedłożono kontrolującym wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Teresy Graczyk, iż *„w Urzędzie gminy nie był sporządzany plan finansowy budżetu. Uchwała budżetowa była uchwalana w szczególowości obejmującej paragrafy i traktowano to jak plan finansowy”*.

Ustalono jednak, że zawierający dochody i wydatki związane z realizacją wymienionych powyżej zadań, załącznik do uchwały budżetowej tylko w części dotyczącej dochodów sporządzony został ze szczególowości obejmującą paragrafy. Wydatki budżetu Gminy ujęto w nim ze szczególowości, która obejmowała jedynie dział i rozdział klasyfikacji budżetowej, podczas gdy uchwała Rady Gminy Nr XLIV/263/2010 z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej stanowiła, że załączniki do uchwały budżetowej sporządza się *„w pełnej szczególowości budżetowej”* (to jest dział – rozdział – paragraf). Ponadto Burmistrz nie egzekwował od jednostek organizacyjnych Gminy wskazanego w art. 249 ust. 2 ustawy o finansach publicznych obowiązku opracowywania planów finansowych, które dostosowane być winny do uchwały budżetowej Gminy w zakresie kwot dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych na podstawie ustaw.

3. Planowane dochody związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami wynosiły 25,5 tys. zł. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. Gmina zrealizowała dochody w wysokości 52,0 tys. zł, w tym: 42,9 tys. zł z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 4,4 tys. zł z tytułu zwrotu zaliczki alimentacyjnej, 4,3 tys. zł odsetek od nieterminowych zwrotów świadczeń alimentacyjnych oraz 0,4 tys. zł z tytułu udostępniania danych osobowych. Urząd Gminy odprowadził kwotę 32,5 tys. zł na rachunek Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego – w tym w całości kwotę uiszczonych odsetek – w terminach określonych w art. 255 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

4. NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych na podstawie ustaw. W 2011 r. na realizację zadań z tego zakresu Gmina otrzymała dotacje w łącznej wysokości 2 421,7 tys. zł, a wykorzystała 2 418,4 tys. zł (99,8%). Niewykorzystane dotacje w wysokości 3,3 tys. zł, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zostały zwrócone na rachunek Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. Dotacja na realizację świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie 2 179,6 tys. zł stanowiła 90% otrzymanych dotacji. Zadanie to realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakroczymiu.

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Na realizację zadania w zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2011 r. Urząd otrzymał dotacje w wysokości 131,1 tys. zł. Z kwoty tej 215 producentom rolnym wypłacono zwrot podatku w łącznej kwocie 128,5 tys. zł. Na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego Urząd potrącił kwotę 2,5 tys. zł. Zadanie to zrealizowano, rozliczono i sprawozdano terminowo. Szczegółowa analiza 108 wniosków (50% wniosków ogółem) wykazała, że zostały one sporządzone zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁴ oraz zawierały elementy określone w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵.

Na realizację zadania w zakresie przeprowadzenia na terenie Gminy powszechnego spisu ludności i mieszkań w 2011 roku Urząd otrzymał dotacje w kwocie 24,5 tys. zł. Z kwoty tej wydatkowano 24,3 tys. zł na sfinansowanie dodatków spisowych i nagród dla członków Gminnego Biura Spisowego, umów zlecenia oraz wydatków rzeczowych.

5. W 2011 r. Urząd przeprowadził 7 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, których łączna wartość wyniosła 1 894,7 tys. zł. W związku z jednym z zamówień – Modernizacją świetlicy miejskiej w Zakroczymiu – Urząd uzyskał od Samorządu Województwa Mazowieckiego pomoc ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w wysokości 96,4 tys. zł (to jest 39,9% całkowitej wartości zadania brutto), która do dnia zakończenia kontroli nie została jeszcze Gminie przekazana ze względu na trwającą weryfikację dokumentacji postępowania przez Samorząd. Szczegółowa analiza przeprowadzonych postępowań wykazała, że przy wyborze wykonawców robót budowlanych (4 zamówienia) oraz usługodawców (3 zamówienia) przestrzegano przepisów określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych⁶. Realizacja zamówień odbyła się zgodnie z warunkami umów i specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

6. W toku kontroli stwierdzono, że opłaty abonamentowe za wykorzystywane w roku 2011 w Urzędzie 4 radiodbiorniki i 1 odbiornik telewizyjny wniesiono we właściwej wysokości w dniu 23 lutego 2011 r.

7. W trakcie kontroli NIK przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zakroczymiu (jednostka organizacyjna Gminy) stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku działań zmierzających do wyegzekwowania zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności wypłaconych osobom uprawnionym do alimentów. W ocenie NIK świadczyło to o braku nadzoru ze strony Burmistrza nad działalnością GOPS.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dostosowanie obowiązujących w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy zasad prowadzenia i koordynacji kontroli zarządczej do standardów określonych przez Ministra Finansów oraz opracowanie

⁴ Dz. U. Nr 103, poz. 706.

⁵ Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

i wdrożenie procedur weryfikacji operacji finansowych związanych z wydatkowaniem środków pochodzących z budżetu państwa i Unii Europejskiej.

- 2) sporządzanie planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie odrębnymi ustawami w odpowiedniej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.
- 3) zapewnienie właściwego nadzoru nad działalnością GOPS.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.